

Alþingi
Erindi nr. P 130 / 2328
komudagur. 28. 4. 2004

Félag jarðeigenda við Þingvallavatn
c/o Bjarni Helgason, Ph.D., jarðvegsfræðingur
Undralandi 2
108 Reykjavík

Reykjavík 27. apríl 2004

Umhverfisnefnd Alþingis,
Sigríður Anna Þórðardóttir formaður

Málefni: **Frumvarp til laga um verndun Þingvallavatns og vatnasviðs þess,
þskj. 1420**

Með tilvísun til fyrirbyggjandi frumvarps vill stjórn Félags jarðeigenda við Þingvallavatn taka undir, að vissulega sé vatnasvið Þingvallavatns mikilvæg grunnvatnsauðlind. Stjórn félagsins minnir á, að samkvæmt nýjustu rannsóknum streymir meiri hluti innrennslis í Þingvallavatn um sjálfa Þingvallalægðina og að um 90 % af öllu því, sem í vatnið streymir rennur undan Þingvalla- og Miðfellshrauninum. Þingvallavatn sjálft getur hins vegar aldrei orðið vatnsból jafn opið og það er. Krafa fólks um neysluvatn í dag er vatn úr lokuðum vatnsbólum (borholum) til að hreinleiki vatnsins sé tryggður.

Hvergi kemur fram hver sé hin yfirvofandi hættu eða í hverju sú ógn sé fölgín, sem geri það "brýnt að setja þegar lög" til að tryggja verndun vatnsviðsins umfram það, sem segir í núgildandi almennum lögum og reglum. Stjórn Félags jarðeigenda við Þingvallavatn mótmælir harðlega, að lagt skuli fram sérstakt lagafrumvarp um verndun vatnasviðs Þingvallavatns, sem ekki er stutt öðrum rökum en tilfinningalegs eðlis, sbr. tilfinningaþrungna greinargerð Péturs M. Jónassonar er birtist sem fylgiskjal með frumvarpinu.

Sú gífurlega röskun á lífríki Þingvallavatns sem varð sumarið 1959 og eftir það er öll af mannanna völdum og var henni dyggilega fylgt eftir af Alþingi með fulltingi þáverandi iðnaðarráðherra er leyfði verulega vatnsborðshækkun umfram hið náttúrulega vatnsborð, sem var. Samkvæmt 3. og 4. gr. frumvarpsins á umhverfisráðherra ásamt iðnaðarráðuneytinu að fá auknar valdheimildir til afskipta af þróun lífríkis Þingvallavatns og af mannlífi við vatnið. Vandséð er hvernig slíkur tilflutningur valds á kostnað sveitarstjórna verði til bóta frá því sem nú er. Stjórnsýslulega virðist heppilegra, að ráðherra standi utan og ofan við svona mál ef reyna skyldi á úrskurðarvald hans í hugsanlegum deilumálum.

Varðandi samráðskvöð sem á ráðherra er lögð sbr. 3. og 4. grein frumvarpsins þykir rétt að benda á, að mikill munur er á samvinnu og samstarfi annars vegar og samráði hins vegar. Alltof oft hefur það viljað brenna við, að samráð valdamanna við þá, sem eru skör neðar í kerfinu séu fremur í ætt við tilkynningaskyldu að ofan en samstarf allra aðila.

Stjórn Félags jarðeigenda við Þingvallavatn þykir, að ekki sé stutt nægjanlegum rökum hvers vegna sveitarstjórnnum svæðisins skuli skv. frumvarpinu ekki lengur treyst til að standa á eigin fótum hvað vatnsverndarmál á vatnasviði

Þingvallavatns snertir. Ekki hefur heldur verið sýnt fram á, að núgildandi lög og reglur séu ófullnægjandi í þessu tilliti, sbr. eftirfarandi lög og reglugerðir með áorðnum breytingum:

Lög um hollustuhætti og mengunarvarnir 7/1998

796/1999 Reglugerð um varnir gegn mengun vatns

797/1999 Reglugerð um varnir gegn mengun grunnvatns

798/1999 Reglugerð um fráveitur og skólp

799/1999 Reglugerð um meðhöndlun seyru

804/1999 Reglugerð um varnir gegn mengun vatns af völdum köfnunarefnissambanda frá landbúnaði og öðrum atvinnurekstri

Lög um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000

671/2000 Reglugerð um mat á umhverfisáhrifum

Skipulags- og byggingarlög nr. 73/1997

400/1998 Skipulagsreglugerð

441/1998 Byggingareglugerð.

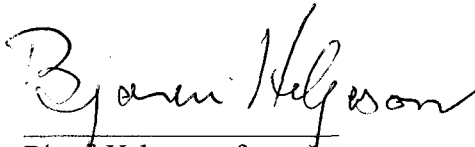
Náttúruverndarlög 44/1999.

Lög um verndun Mývatns og Laxár, nr. 36/1974, sem vitnað er til sem rökstuðnings í í athugasemdum með frumvarpinu eru barn síns tíma sett löngu áður en núverandi laga- og reglugerðaumhverfi var mótað og eiga því ekki við í sambandi við verndun Þingvallavatns og vatnasvið þess.

Stjórn Félags jarðeigenda við Þingvallavatn hlýtur því að mótmæla þeim hugmyndum, sem koma fram í frumvarpinu um aukin völd og afskipti umhverfisráðherra og/eða iðnaðarráðuneytis varðandi Þingvallavatn og vatnasvið þess. Hún tekur því heilshugar undir mótmæli sveitarstjórnar Grímsnes-og Grafningshrepps, dags. 13. þ.m. til umhverfisráðherra varðandi umrætt frumvarp, sbr. meðfylgjandi ljósrít. Stjórn Félags jarðeigenda við Þingvallavatn telur, að þessi mál öll séu betur komin áfram í höndum sveitarstjórna svo sem verið hefur og leggur til, að fyrirliggjandi “frumvarp til laga um verndun Þingvallavatns og vatnasviðs þess” verði lagt til hliðar.

Virðingarfyllst

f.h. stjórnar Félags jarðeigenda við Þingvallavatn

Bjarni Helgason, formaður